

İZMİR

25.08.2016

Sayı : YMM.03.2016-37

Konu: Matrah Artırımı, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ve Varlık Barışı

Muhasebe Müdürlüğüne,

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 6736 sayılı Kanun 19/08/2016 tarihli ve 29806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Sözkonusu yasa ile ilgili olarak ta 23.08.2016 tarih ve 29810 (M) sayılı Resmi Gazetede Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 6736 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 1) yayınlanmıştır.

SGK tarafından da 6736 sayılı yasa ile ilgili 2016-18 sayılı GENELGE yayınlanmıştır.

Söz konusu Kanun ile,

- 30.06.2016 tarihi itibariyle kesinleşmiş **vergi** borçlarında Yurt İçi ÜFE oranında güncelleme ve ödeme kolaylığı,
 - **SGK** borçlarında yeniden yapılandırma,
 - Motorlu Taşıtlar Vergisi ve Trafik Para Cezalarında önemli indirim,
 - Vergi aslına bağlı olmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının %50'sinin silinmesi,
 - **Varlık Barışı**,(Yurtdışında ve Türkiye'de bulunan para, döviz, altın menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının milli ekonomiye kazandırılması)
 - **Vergi ihtilaflarının sulh yoluyla sonlandırılması**,
 - İşletme kayıtlarının gerçek duruma uygun hale getirilmesi, (**Kasa, ortaklardan alacaklar, emtia, demirbaşların düzeltilmesi**)
 - **Eczanelerde** cezasız faizsiz **stok düzeltme**,
 - **Matrah ve vergi artırımında** vergi incelemesinden muafiyet,
 - İnceleme ve tarhiyat safhasındaki borçlar için yapılandırma,
 - Beyan edilmemiş gelirler ve kazançlar için pişmanlıkla cezasız ve faizsiz beyan,
 - Yapılandırılan borçları kredi kartı ile ödeme,
 - 6552 sayılı Kanun kapsamında devam eden borçların yeniden yapılandırılması,
 - Vadesi 31.12.2011 tarihinden önce olan 50 TL ve altındaki borçların silinmesi,
 - ...
- gibi çok önemli imkanlar getirilmiştir.

A-)Kesinleşmiş Alacaklar: (Son Başvuru:31 Ekim 2016)

Yasanın yayımlandığı tarihte (19.08.2016) tarihinde kesinleşmiş bulunan 30.06.2016 tarihi ve öncesine ait

- Maliye Bakanlığına,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığına,
- Belediyelere,
- Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ve

- Vergi Dairelerince tahsil edilen ve kanunda sayılan diğer borçlar (askerlik, seçim, trafik, nüfus, karayolu taşıma, otoyol ve köprülerden ihlalli geçiş idari para cezaları) yapılandırma kapsamındadır.

Vadesi Kanunun yayımlandığı 19/08/2016 tarihinden önce olan vergi dairelerince takip edilen vergi dışındaki diğer amme alacakları (ecrimisil, öğrenim ve katkı kredisi alacakları gibi) da kanun kapsamında yapılandırmaya girmektedir.

A.1. Kesinleşmiş Vergi ve Ceza Borçlarında;

- Vergi asıllarının tamamı Yİ- ÜFE ile ödenmesi durumunda, gecikme faizi/zammı ve vergi aslına bağlı cezalar kalkmaktadır.
- Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda (usulsüzlük, özel usulsüzlük) cezanın %50 si ödenmek şartıyla kalan %50 silinmektedir.

A.2. İdari Para Cezalarında ve kanun kapsamındaki diğer alacaklarda;

İdari para cezalarının ve diğer alacaklarda Yİ ÜFE ile ödenmesi durumunda gecikme faizi ve zammı silinmektedir.

A.3. 6552 sayılı yasa kapsamında yapılandırılan ve ödeme süresi devam eden alacaklar

Talep edilmesi durumunda bu yasa kapsamında yeniden yapılandırılabilir.

B-)Kesinleşmemiş ve Dava Aşamasında Olan Alacaklar: (Son Başvuru:31 Ekim 2016)

Dava açma süresi geçmemiş veya dava aşamasında olan alacaklardan dava konusu edilmemesi veya davadan vazgeçilmesi durumunda davanın aşamasına göre vergi asıllarında %50, % 80 indirim yapılmakta, vergi aslına bağlı cezalar kalkmakta ve vergi aslına bağlı olmayan cezalarda indirim öngörülmektedir.

Vergi asılları gecikme zammı/faizi yerine Yİ ÜFE ile hesaplanan tutarlar dikkate alınmaktadır.

Mükelleflerin bu yasadaki yararlanmaları için davalarından feragat etmeleri gerekmektedir. GİB tarafından yayınlanan ekte yer alan kılavuzda etraflıca açıklanmıştır.

C-)Matrah Artırımı: (Son Başvuru:31 Ekim 2016)

Mükellefler 2011-2015 dönemlerinde beyan ettikleri Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi ve Stopaj matrahlarını/vergilerini yasa da belirtilen tutarlarda artırımları durumunda artırdıkları dönemler için **vergi incelemesine tabi olmayacak** ve tarhiyat yapılmayacaktır. (İade incelemeleri nedeniyle incelemeye tabi olabileceklerdir.)

Artırım yıl bazında yapılabilecektir. Her yılın artırımda bulunulmasına gerek yoktur. Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefleri artırımda buldukları yıllarda mali zararı bulunması durumunda 2016 ve sonraki yıllarda %50 sini mahsup edebileceklerdir.

Ödenen vergiler vergi hesabında gider/maliyet olarak dikkate alınmaz. İade/mahsup edilmez. Artırılan tutarlar ödenmez ise aylık gecikme zammının iki kat faiz ile(%2,80) tahsil edilir.

Sahte belge düzenleyenler, defter ve belgeleri yok edenler matrah artırımından faydalanamazlar.

C.1. Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı:

Kurumlar Vergisi mükellefleri kanunda belirtilen matrahlardan az olmamak üzere beyan ettikleri matrahları, yıllar itibarıyla belirtilen oranlarda artırım yapabilirler.

Artırılan matrah üzerinden %20 oranında vergi ödenmesi gerekir. Eğer mükellef beyannamesini süresinde vermiş ve tahakkuk eden vergilerini ödemiş olması durumunda vergi %20 yerine %15 olarak hesaplanır.

Yıllar itibarıyla artırılabilecek oranlar, asgari tutarlar aşağıdaki gibidir.

ORANLARI VE ARTIRILACAK ASGARİ MATRAH TUTARLARI					
YIL	MATRAH ARTIRIM ORANI	ASGARİ ARTIRIM TUTARI (TL)	VERGİ ORANI	İNDİRİMLİ VERGİ ORANI	ASGARİ MATRAHA GÖRE ÖDENECEK VERGİ (%15 dikkate alınmıştır)
2011	% 35	28.000	%20	%15	4.200,00
2012	%30	29.650	%20	%15	4.447,50
2013	%25	31.490	%20	%15	4.723,50
2014	%20	33.470	%20	%15	5.020,50
2015	%15	37.940	%20	%15	5.691,00

C.2. Gelir Vergisi Matrah Artırımı:

Gelir Vergisi mükellefleri de elde ettiği gelir unsuruna göre veya tutmuş olduğu deftere göre belirlenen asgari tutarlardan az olmamak üzere kanunda belirtilen oranlarda artırımda bulunabilirler. Yine süresinde beyanname verilmiş ve ödenmiş ise artırılan matrahlardan üzerinden %20 yerine %15 vergi hesaplanması gerekmektedir.

Yıllar	Matrah Artırım Oranları	ASGARİ MATRAH ARTIRIM TUTARI				
		İşletme hesabı	Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı	Geliri, sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler (1/10)	Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar (1/5)	Geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri (ücret, MSl, Diğer kazanç ve İr.)
2011	35%	9.500	14.000	1.400	2.800	9.500
2012	30%	9.890	14.820	1.482	2.964	9.890
2013	25%	10.490	15.740	1.574	3.148	10.490
2014	20%	11.160	16.740	1.674	3.348	11.160
2015	15%	12.650	18.970	1.897	3.794	12.650

Hiç beyanname vermeyenler, kaydı olmayanlarda asgari tutarlardan artırımda bulunmaları mümkündür.

C.3. Katma Değer Vergisi Matrah Artırımı:

KDV mükellefleri 2011-2015 yıllarında beyan ettikleri hesaplanan KDV tutarı üzerinden

2011 yılı için %3,5,

2012 yılı için %3

2013 yılı için %2,5

2014 yılı için %2 ve

2015 yılı için %1,5 oranında hesaplanan vergilerin 30.11.2016 tarihine kadar peşin yada 6,9,12,18 ayda eşit şekilde ödenebilecektir. Artırımın bir yılın tüm ayları için yapılması gerekir. Bazı yıllara artırım yapılıp bazılarında yapılmayabilir.

Artırılan tutarlar ödenir ve indirim konusu yapılmaz.

Tamamı istisna kapsamında teslim nedeniyle hesaplanan KDV çıkmaması durumunda KV /Gelir vergisinden matrah artırımı yapılmış olması durumunda artırılan KV/gelir vergisi matrahı üzerinden %18 KDV ödemek suretiyle yararlanabilirler.

Hesaplanan KDV, ihraç kayıtlı teslim, KDV geçici 17. Madde de yazılı kapsamda teslimleri olan mükellefler ilgili örnek hesaplamalar GİB tarafından hazırlanan kılavuzda tebliğde yer verilmiştir.

Artırılan dönemlerle iade istenilen KDV ve sonraki döneme devir nedeniyle inceleme hakkı saklıdır.

C.4. Muhtasar Beyannamede Matrah Artırımı:

Mükellefler aşağıda belirtilen oranlarda matrah artırımında bulunmaları durumunda artırdıkları dönemler ile ilgili inceleme tarhiyata muhatap olmazlar.

Yıllar	Ücretler (muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden)	SMK ve Kira ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere	Yıllara sari inş. Onarım ödemeleri için ayrı ayrı olmak üzere (Yıllara Sari İnş.)	GVK 94 /1- (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere
2011	% 6	% 6	% 1	İlgili yıllarda geçerli tevkifat oranının %25'i
2012	% 5	% 5	% 1	
2013	% 4	% 4	% 1	
2014	% 3	% 3	% 1	
2015	% 2	% 2	% 1	

D-)İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi (Son Başvuru:30 Kasım 2016)

D.1. Kasa ve Ortaklardan Alacaklar ve bunlarla ilgili diğer hesapların düzeltilmesi:

Yasa daha önce çıkan kasa ve ortaklardan alacakların düzeltilmesiyle ilgili bölümle benzer olmakla birlikte, bu yasada “*ile bunlarla ilgili diğer işlemler*” eklenmiştir. Tebliğde de verilen örnekte “**126 Diğer alacaklar**” hesabında izlenen ortaklardan alacak tutarının da düzeltilebileceği açıklanmıştır.

Yine daha evvelki uygulamalara tebliğ ile kapatılan tutar ile ödenen %3 verginin tamamının **689. Olağan dışı gider ve zararlar** hesabına kaydedileceği belirtilmiş iken yeni tebliğde kapatılan kasa/ortaklardan alacaklar bakiyesinin istenilmesi durumunda

“296. Geçici Hesap (6736 sy. Yasa 6/3. md. İle düzeltilen)”

Hesabına kaydedilebileceği örnek ile açıklanmıştır.

Şirketler 31.12.2015 tarihli bilançolarında fiktif olarak yer alan kasa/ortaklardan alacaklar ile bunların izlendiği diğer hesaplardaki tutarları, artırım tarihinde de mevcut olması durumunda %3 vergi ödeyerek kapatabileceklerdir. Şirketin 331 hesaplarının da dikkate alınarak net tutarlardan faydalanabilecektir.

D.2. Mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine , demirbaşların düzeltilmesi:

Mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine , demirbaşları kendileri yada meslek kuruluşunca tespit edilen rayiç bedel üzerinden genel orana tabi ürünlerde %10, indirimli orana tabi ürünlerde KDV oranının yarısı oranında KDV ödeyerek işletmelerine kaydedebilirler.

Emtialar zararına satılması durumunda zarar kabul edilmez.

Kayda alınan emtia stokları tutarı özkaynaklar grubunda “ **525 Kayda alınan emtia özel karşılık**” hesabında takip edileceği, istenirse bu tutarın ortaklara verilebileceği belirtilmiştir. Ortaklara verilmesinde vergilendirme ve stopaj söz konusu olmayacaktır.

ATİK lerde ise rayiç bedel kadar birikmiş amortisman kaydı dikkate alınarak tekrar amortisman ayrılmaz. Kayda alınan ATİK bedellerinin ortaklara ödenmesi sözkonusu değildir.

D.3. Kayıtlarda yer aldığı halde işletme bulunmayan emtianın düzeltilmesi:

Burada sadece emtia ile ilgili düzenleme yer almakta olup, demirbaşlarla ilgili düzenleme yer almamaktadır.

Maliyet bedeline şirketin kayıtlarına göre aynı neviden cari yıl gayrisafi kar oranı dikkate alınarak fatura düzenlemek ve vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle stoklarından çıkabilirler.

Kesilecek KDV dahil fatura 689 Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlara kaydedilip KKEG olarak dikkate alması gerekir. Ancak belgesiz satış nedeniyle diğer hesaplardan kasa, banka, alınan çekler, alıcılar veya alacak senetleri hesapları da kullanılabilir.

Bu şekilde düzenlenen faturada yer alan KDV 1 nolu KDV beyannamesine dahil edilecek, ödeme çıkması durumunda bu faturaya ilişkin çıkan KDV 3 eşit taksitte ödenecektir.

Eczanelerde stoklarında yer alan ancak kayıtlarında yer almayan ilaçları maliyet bedeli %4 KDV hesaplayarak kayıtlarını düzeltebilecektir. Hesaplanan KDV tebliğ ekinde yer alan beyanname 30.11.2016 tarihine kadar ödenecektir. Bu ödenen tutar indirim ve gider olarak dikkate alınmaz.

E-)Ödeme süreleri

E.1. Kesinleşmiş ve dava aşamasındaki borçlar

Yasa kapsamında kesinleşmiş ve dava aşamasındaki borçlar 30.11.2016 tarihine kadar peşin ödenebileceği gibi, iki ayda bir olmak üzere 6,9,12 ve 18 ayda da ödenebilecektir. Peşin ödeme olması halinde geçmiş dönem için hesaplanan Yİ ÜFE tutarında %50 indirim yapılacaktır.

Taksit tercih edilmesi durumunda ise belirlenen tutar;

- 6 taksit için(12 ay) 1.045
- 9 taksit için(18 ay) 1,083
- 12 taksit için (24 ay) 1,105 ve
- 18 taksit için (36 ay) 1,15 Katsayı ile çarpılarak bulunacak tutar eşit taksitlerde ödenebilecektir.

E.2. Matrah artırımında da yine 6,9,12 ve 18 taksitte yukarıdaki katsayı ile bulunan tutarlar ödenecektir.

E.3. İnceleme ve tarhiyat aşamasında olan işlemler: İnceleme ve tarhiyat aşamasında olan işlemlerde, ihbarnamenin tebliğinden itibaren 30 gün içinde yasadan faydalanma için başvurması durumunda ilk taksit ihbarnamenin tebliğ edildiği ayı takip eden aydan olmak üzere peşin veya ikişer aylık dönemlerde 6 eşit taksitte ödenebilir.

E.4. İşletmede mevcut olup, kayıtlarda olmayan demirbaş, emtia için sorumlu sıfatıyla beyanname 30 Kasım 2016 tarihine kadar verebilecekler ve hesaplanan KDV aynı süre içerisinde ödenecektir. Ödenen bu tutar KDV beyannamesinde indirim konusu yapılabilecektir.

E.5. kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia için 30 Kasım 2016 tarihine kadar fatura düzenlemek suretiyle tek fatura ile toplu çıkış yapılabilecek, faturada yer alan KDV 1 nolu KDV beyannamesine dahil edilecektir.

Dahil edilmesi durumunda ödenecek KDV çıkması durumunda, istenirse yasa kapsamında düzenlenen fatura ile ilgili sınırlı olmak üzere ilk taksit beyanname verme süresi içerisinde, diğerleri takip eden 2. ve 4. Ayda olmak üzere 3 taksitte ödenebilecektir.

Ödeme ile ilgili ayrıntılı bilgi yasa, tebliğde ve kılavuzda ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

F-)Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması (Son Başvuru:31Aralık 2016)

Yurt dışı varlıkların Türkiye'ye getirilmesi, Türkiye'de bulunan kıymetlerin işletme kayıtlarına alınması durumunda serbest tasarruf etme imkanı sayılmış ve üzerinden herhangi bir vergi alınmaması öngörülmüştür.

Daha evvelki benzer uygulamalarda işletmeye kaydedilen tutarlar üzerinden belli oranda bir vergi ödenmesi öngörülmüş, ancak bunula beraber getirilen tutarlar yapılacak incelemelerde bulunan matrah farklarından düşülerek mükellefe bir avantaj sağlamıştır. Yeni düzenlemede incelemelerde bir avantaj sağlamamaktadır.

Kanunda Türkiye'ye getirilen veya deftere kaydedilen varlıklar nedeniyle **“başkaca bir neden ile gerekli olması hali saklı kalmak üzere”** sırf bu işlem nedeniyle inceleme ve tarhiyat yapılmayacağı belirtilmiştir.

F.1. Yurtdışında bulunan varlıkların Türkiye'ye getirilmesi;

Gerçek ve tüzel kişiler yurtdışında bulunan

- Para,
- Döviz,
- Altın ve menkul ve diğer sermaye araçlarının gerçek ve tüzel kişiler tarafından Türkiye'ye getirilmesi halinde tasarruf edebileceklerdir.

Getirilen bu kıymetler istenilir ise işletmelere de kaydedilebilir. Deftere kaydedilen tutarlar sermayeye ilave edilebileceği gibi işletmeden çekilmesi durumunda kar dağıtım sayılmaz.

F.2. Yurtiçinde sahip olunan varlıkların ve taşınmazların defterlere kaydedilmesi;

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri yukarıda sayılan varlıklar ile beraber **taşınmazlarını da** defterlerine kaydedebilirler.

Deftere kaydedilen bu varlıklar satılması durumunda zarar yazılmaz, taşınmazlar için amortisman ayrılmaz.

Yasada pişmanlık ve kendiliğinden beyana ilişkin hükümlerde yer almaktadır. düzenlemesi de yer almaktadır.

Saygılarımızla.

Sun Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.